

Zaaknummer : 1358896

Raadsvergadering : 24 februari 2026

Onderwerp : **Wijzigingsbesluit 2026 Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023**

Portefeuillehouder : Burgemeester J.H.A. van Oostrum
Steller : L.E. Lenting tel : 0545250809

Te nemen besluit:

Het Wijzigingsbesluit 2026 Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023 vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 18 april 2023 heeft de gemeenteraad het Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023 vastgesteld. De afgelopen 3 jaar is geconstateerd dat het wenselijk is een aantal zaken in het Reglement van Orde aan te scherpen en te wijzigen.

In bijlage 1 (Was-wordt lijst) is zichtbaar gemaakt welke wijzigingen er worden voorgesteld ten opzichte van Reglement van Orde dat door de raad in april 2023 is vastgesteld.

Met dit wijzigingsbesluit hoeft niet het gehele reglement opnieuw te worden vastgesteld. Het Reglement van Orde is digitaal gepubliceerd. Dit wijzigingsbesluit zorgt ervoor dat in de digitale publicatie de wijzigingen worden doorgevoerd in een geconsolideerde versie, zie hiervoor ook bijlage 2.

Argumentatie

Toelichting op de toevoegingen en wijzigingen:

1. Om misverstanden over, onder andere de status, te voorkomen is het goed om iedere commissie die door de raad is ingesteld in het Reglement van Orde op te nemen.
2. Het is wenselijk zo vroeg mogelijk in te spreken (beeldvorming). Om duidelijker te maken wanneer wel of niet kan worden ingesproken tijdens een politieke sessie of raadsvergadering is aan artikel 7 lid 3 toegevoegd dat niet kan worden ingesproken over: onderwerpen die niet op de agenda staan en over een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar of beroep op de rechter openstaat of heeft opengestaan. Daarnaast is helderder gemaakt dat over een onderwerp waarover al eerder is ingesproken niet opnieuw kan worden ingesproken door dezelfde spreker, tenzij het stemming met debat betreft.
3. De rechtspositie van commissieleden is gelijkgetrokken met raadsleden door een nieuwe koppeling met de Kieswet in artikel 11 van het reglement.
4. Met het nieuwe artikel 13 lid 6 is het verzoek om van een hamerstuk naar een stemming met debat te gaan alleen mogelijk als dit vooraf is aangekondigd zodat iedereen zich kan voorbereiden op dit debat. Daarnaast is lid 7 (dat voorheen lid 6 was) aangescherpt zodat het alleen via een besluit van de gemeenteraad mogelijk is om het college te vragen een raadsvoorstel in te trekken. Daarnaast is toegevoegd dat, naast intrekking, het college ook bij raadsbesluit gevraagd kan worden een raadsvoorstel aan te passen. Met artikel 13 lid 8 wordt geregeld dat afspraken over de behandeling van stukken rondom de P&C-cyclus in een apart voorstel worden vastgesteld in het presidium.

5. Omdat beeldvormende sessies ook vanuit de raad kunnen worden georganiseerd is in artikel 16 het lid verwijderd waarin wordt aangegeven dat bij een beeldvormende sessie altijd een onderliggend stuk vanuit het college ter bespreking wordt voorgelegd. Daarnaast is aangescherpt dat er in een beeldvormende sessie niet kan worden besloten om een raadsvoorstel terug te geven aan het college, maar het aan de raad is daarover een besluit te nemen (in de eerstvolgende raadsvergadering). In dit artikel is ook opgenomen dat wanneer één of meerdere fracties verzoeken om voor een voorstel (opnieuw) een beeldvormende of oordeelsvormende sessie in te plannen daar gehoor aan wordt gegeven. Tot slot is in dit artikel de mogelijkheid toegevoegd voor inwoners en organisaties om een verzoek te kunnen indienen voor de organisatie van een beeldvormende sessie.
6. In artikel 17 is aangescherpt dat in een oordeelsvormende sessie niet kan worden besloten om een raadsvoorstel terug te geven aan het college, maar het aan de raad is daarover een besluit te nemen (in de eerstvolgende raadsvergadering). Tot slot is in dit artikel opgenomen dat wanneer één of meerdere fracties verzoeken om voor een voorstel (opnieuw) oordeelsvormende sessie in te plannen daar gehoor aan wordt gegeven.
7. Naar aanleiding van gesprekken in het presidium wordt voorgesteld om artikel 22 over stemverklaringen uit te breiden. Met deze toevoeging is het niet meer mogelijk om een stemverklaring af te geven over onderwerpen waarover geen debat is gevoerd in een oordeelsvormende vergadering of in de raadsvergadering.
8. In artikel 24 is toegevoegd dat wanneer het niet mogelijk is om in de raadsvergadering digitaal te stemmen, er bij handopsteking gestemd zal worden.
9. Artikel 35 is uitgebreid met lid 5, waarin aangegeven is dat voor de behandeling van een initiatiefvoorstel dezelfde werkwijze wordt gehanteerd als bij een regulier raadsvoorstel, waarbij de beantwoording van vragen en de verdediging van het voorstel in handen ligt van van de initiatiefnemer(s).
10. Om aan te sluiten op de praktijk is in artikel 38 over agendavragen toegevoegd dat agendavragen 'zonder oordeel' worden geformuleerd aangezien agendavragen bedoeld zijn voor technische vragen vooraf, politieke vragen vinden plaats in de beeldvormende sessie. Daarnaast is in zowel artikel 38 over agendavragen als artikel 39 over schriftelijke vragen toegevoegd dat deze worden ingediend middels het daarvoor bestemde format.
11. Voordat een verslag van een besloten vergadering is vastgesteld kan de geheimhouding op deze vergadering zijn opgeheven. Daarom is in artikel 43 toegevoegd dat in dat geval het verslag van de besloten bijeenkomst in een openbare vergadering wordt vastgesteld.
12. In artikel 47 is de juiste benaming van het Reglement van Orde opgenomen.

Kanttekeningen en risico's

Interpretatieverschillen kunnen blijven bestaan en er kunnen zich situaties voordoen waarin het reglement niet voorziet. In dat geval geldt artikel 45 van het reglement:

"In gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslissen deelnemers aan de beeldvormende of oordeelsvormende sessie respectievelijk de raad op voorstel van de (technisch) voorzitter dan wel voorzitter van de raad."

Financiën

De voorgestelde wijzigingen hebben geen financiële effecten.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

Na vaststelling van het wijzigingsbesluit zal de gewijzigde versie van Reglement van Orde op overheid.nl, in lbabs en op de website van de gemeente worden gepubliceerd.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Dit voorstel wordt op initiatief van de griffier en het presidium aan de raad voorgelegd.

Planning en evaluatie

Met de nieuw samengestelde gemeenteraad wordt in de loop van de raadsperiode het Reglement van Orde op onderdelen opnieuw tegen het licht gehouden waarbij onder andere wordt gekeken naar werkafspraken rondom moties en amendementen en wordt tevens het insprekrecht geëvalueerd.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Het presidium,
de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 24 februari 2026

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van het presidium van 10 februari 2026;

b e s l u i t :

Het Wijzigingsbesluit 2026 Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023 vaststellen.

Artikel I

Het Reglement van Orde Politieke Avonden van de gemeente Berkelland 2023 wordt als volgt gewijzigd:

1. Tussen artikel 6 en artikel 7 worden de artikelen 6a, 6b en 6c toegevoegd, luidende:

“Artikel 6a - Auditcommissie

1. De raad heeft een auditcommissie.
2. Er is een verordening op de auditcommissie waarin de taken, samenstelling, bevoegdheden en organisatie van de auditcommissie worden geregeld.

Artikel 6b - Werkgeverscommissie

1. De raad heeft een werkgeverscommissie.
2. Er is een verordening op de werkgeverscommissie waarin de taken, samenstelling, bevoegdheden en organisatie van de werkgeverscommissie worden geregeld.

Artikel 6c - Vertrouwenscommissie

1. De raad heeft een vertrouwenscommissie.
2. Er is een verordening op de vertrouwenscommissie waarin de taken, samenstelling, bevoegdheden en organisatie van de vertrouwenscommissie worden geregeld.”

2. In artikel 7 worden de titel en het eerste, tweede, derde en zevende lid als volgt gewijzigd:

“Artikel 7 - Spreekrecht

1. Het spreekrecht is van toepassing op de beeldvormende en oordeelsvormende sessies en de raadsvergadering.

2. Na de opening van een beeldvormende sessie, oordeelsvormende sessie of raadsvergadering kunnen sprekers gezamenlijk gedurende maximaal dertig minuten het woord voeren over geagendeerde onderwerpen.
3. Het woord kan niet gevoerd worden:
 - a. over onderwerpen die niet op de agenda staan;
 - b. over benoemingen, keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen;
 - c. als een klacht ex artikel 9:1 van de Algemene wet bestuursrecht kan of kon worden ingediend;
 - d. over onderwerpen waarover door de spreker al in een beeldvormende of oordeelsvormende sessie het woord gevoerd is, tenzij het onderwerp tijdens de raadsvergadering als stemming met debat wordt geagendeerd;
 - e. over een besluit van het gemeentebestuur waartegen bezwaar of beroep op de rechter openstaat of heeft opengestaan.
7. De spreker voert het woord, nadat de (technisch) voorzitter hem dit heeft verleend. De (technisch) voorzitter of een lid van de raad doet een voorstel voor de behandeling van de inbreng van de inwoner.”

3. Aan artikel 11 wordt een achtste lid toegevoegd, luidende:

“Artikel. X1, X5 en X8, eerste tot en met vijfde lid, van de Kieswet, zijn van overeenkomstige toepassing op commissieleden. Waar in de Kieswet staat ‘lid van de (gemeente)raad’ moet gelezen worden ‘commissielid’ en waar in de Kieswet sprake is van ‘vervallen verklaren van zijn lidmaatschap’ is sprake van ‘beëindiging van de benoeming’ van het commissielid.”

4. In artikel 13 wordt het zesde lid vervangen door:

“Op voorstel van een raadslid kan een hamerstuk dat geagendeerd staat voor de raadsvergadering gewijzigd worden naar een stemming met debat op voorwaarde dat dit verzoek uiterlijk op de dag voor de betreffende raadsvergadering om 16.30 uur bij de voorzitter van de raad of de griffier wordt aangekondigd. Van deze aankondiging wordt de raad onmiddellijk in kennis gesteld”.

Lid 7 (het oude lid 6) komt te luiden:

- “7. Wanneer de raad een onderwerp onvoldoende voor de raadsvergadering voorbereid acht, kan hij het onderwerp verwijzen naar een beeldvormende of oordeelsvormende sessie, aan het college nadere inlichtingen of advies vragen of via een raadsbesluit, voorzien van een motivatie, het college vragen het voorstel aan te passen of gemotiveerd in te trekken.”

Lid 8 wordt toegevoegd:

- “8. Onverminderd het bepaalde in de Gemeentewet geschiedt de behandeling van voorstellen met betrekking tot de P&C-cyclus volgens een behandelvoorstel dat het presidium B vaststelt.”

5. Artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

“Artikel 16 – Beeldvormende sessies

1. Een beeldvormende sessie kan zowel informierend, adviserend als beeldvormend zijn. Tijdens een informerende sessie informeert het college de raad over een onderwerp. Het college kan zich daarin laten bijstaan door één of meerdere ambtenaren of externen.

2. Tijdens een adviserende sessie vraagt het college de raad om advies in aanloop naar een raadsvoorstel of met betrekking tot een onderwerp waar het college bevoegd is en de mening van de raad wil meenemen. Dit heeft ook betrekking op wensen en bedenkingen zoals genoemd in de Gemeentewet.
3. Het vervolg van de beeldvormende sessie wordt op voorstel van de technisch voorzitter bepaald door de deelnemers aan de sessie en kan de volgende uitkomsten hebben:
 - a. de raad te adviseren het stuk gemotiveerd terug te geven aan het college via een raadsbesluit, waarover de raad in de eerstvolgende raadsvergadering een besluit neemt;
 - b. opnieuw of verder behandelen in een beeldvormende sessie, als één of meerdere fracties daarom verzoeken;
 - c. verder behandelen in een oordeelsvormende sessie, als één of meerdere fracties daarom verzoeken;
 - d. voor besluitvorming agenderen op de raadsvergadering.
4. Een beeldvormende sessie kan ook worden ingepland op verzoek van inwoners of organisaties. Een verzoek wordt voorgelegd aan het presidium.”

6. In artikel 17 wordt het vierde lid als volgt gewijzigd:

“Het vervolg van de oordeelsvormende sessie wordt op voorstel van de voorzitter bepaald door de deelnemers aan de sessie en kan de volgende uitkomsten hebben:

- a. de raad te adviseren het stuk gemotiveerd terug te geven aan het college via een raadsbesluit, waarover de raad in de eerstvolgende raadsvergadering een besluit neemt;
- b. opnieuw behandelen in een oordeelsvormende sessie, als één of meerdere fracties daarom verzoeken;
- c. voor besluitvorming agenderen op de raadsvergadering.”

7. Aan artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

Voor de tekst wordt de aanduiding ‘1.’ geplaatst.

Er wordt een tweede en derde lid toegevoegd, luidende:

“2. Een stemverklaring is niet mogelijk bij geagendeerde hamerstukken die bij het vaststellen van de agenda worden gewijzigd naar stemming zonder debat.

3. Een stemverklaring is niet mogelijk als over het voorstel nog geen debat is gevoerd in een oordeelsvormende sessie, danwel raadsvergadering.”

8. In artikel 24 wordt het vierde lid als volgt gewijzigd:

“Bij hoofdelijke stemming roept de voorzitter de raadsleden op om digitaal hun stem uit te brengen. Als het niet mogelijk is om digitaal te stemmen vraagt de voorzitter de raadsleden om bij handopsteking hun stem uit te brengen.”

9. Aan artikel 35 wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:

“Voor de behandeling van het initiatiefvoorstel wordt dezelfde werkwijze gehanteerd als bij een regulier raadsvoorstel, zij het dat de beantwoording van (technische) vragen en de verdediging van het voorstel de verantwoordelijkheid is van de initiatiefnemer(s).”

10. Artikel 38 wordt als volgt gewijzigd:

“Artikel 38 – Agendavragen

1. Agendavragen worden kort, bondig en zonder oordeel geformuleerd. Zij kunnen alleen gaan over inhoudelijke agendapunten die op de agenda van de eerstvolgende beeld- of oordeelsvormende sessie of raadsvergadering staan.
2. Agendavragen zijn technische vragen die bedoeld zijn voor een beter begrip van een of meer onderdelen van het voorstel. Het kunnen vragen zijn over feiten, omstandigheden en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.
3. Agendavragen worden in het daarvoor bestemde format uiterlijk 12 uur voor de aanvang van de vergadering ingediend.
4. Agendavragen worden zo spoedig mogelijk beantwoord en uiterlijk voor het begin van de Politieke Avond.
5. Agendavragen die minimaal een week voor de betreffende Politieke Avond worden ingediend, worden uiterlijk op de vrijdag voor de betreffende Politieke Avond beantwoord.
6. Als beantwoording niet binnen deze termijnen kan plaatsvinden, wordt de griffie hiervan gemotiveerd in kennis gesteld, waarbij de termijn aangegeven wordt waarbinnen beantwoording zal plaatsvinden. Dit bericht wordt behandeld als een antwoord.
7. De antwoorden van het college of de burgemeester worden door de griffier aan de raadsleden toegezonden.”

11. In artikel 39 wordt het eerste lid als volgt gewijzigd:

“Raads- en commissieleden dienen schriftelijke vragen aan het college of de burgemeester in bij de griffier in het daarvoor bestemde format.”

12. Artikel 43 wordt als volgt gewijzigd:

“Artikel 43 – Verslag besloten vergadering

1. Conceptverslagen en -besluitenlijsten van besloten raadsvergaderingen worden niet verspreid, maar berusten bij de griffier.
2. Deze verslagen en besluitenlijsten worden zo spoedig mogelijk in een besloten raadsvergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering neemt de raad een besluit over het al dan niet opheffen van de geheimhouding op het vastgestelde verslag en de besluitenlijst.
3. Wanneer, voor vaststelling van het verslag en de besluitenlijst, de geheimhouding is opgeheven wordt het verslag en de besluitenlijst ter vaststelling aangeboden in een openbare raadsvergadering.
4. De vastgestelde verslagen en besluitenlijsten worden door de voorzitter en de griffier ondertekend.”

13. In artikel 47 wordt het tweede lid als volgt gewijzigd:

“Het reglement kan vanaf dat moment worden aangehaald als Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023.”

Artikel II

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking.

24 februari 2026

De raad van de gemeente Berkelland,
de griffier, de voorzitter,

drs. J.A. Satijn.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Wijzigingsbesluit 2026 Reglement van Orde Politieke Avonden gemeente Berkelland 2023

Niet van toepassing.